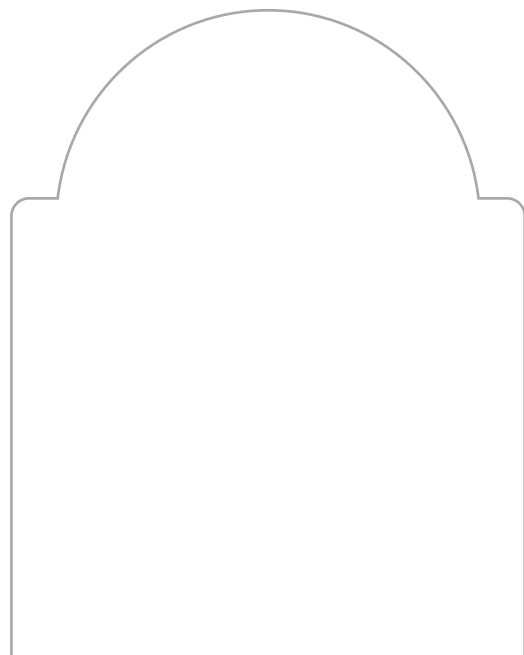
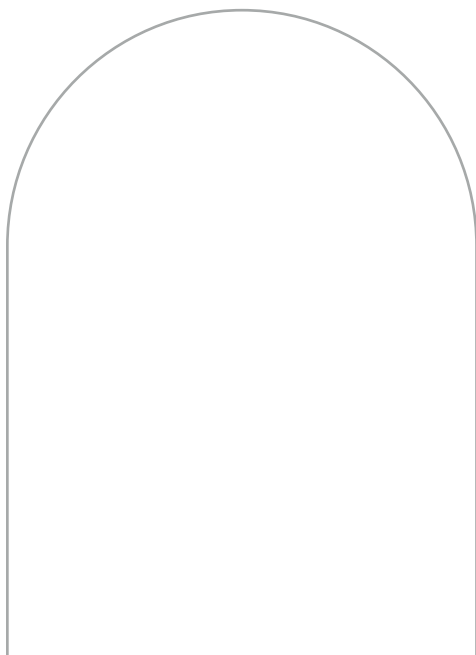
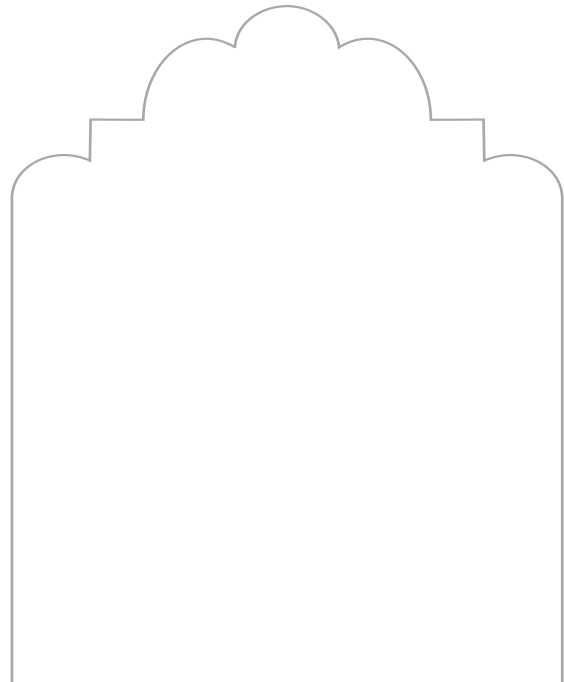
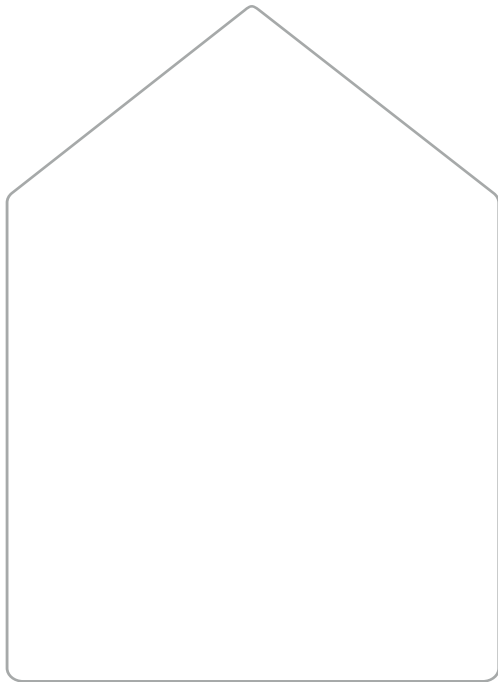


Chasydzi to religijni Żydzi, wyznawcy **judajzmu**. Przed II wojną światową zamieszkiwali m.in. Górę Kalwarię, niewielkie miasteczko położone nad Wisłą na Mazowszu. To tutaj swój dwór posiadała jedna z rodzin chasydzkich przywódców, rodzina Alterów, zwanych **cadykami**. Zwolenników cadyków z rodziny Alterów określano **chasydami Ger** – od nazwy Góry Kalwarii w żydowskim języku jidysz.

Jednym z miejsc, w których zachowała się pamięć o żydowskich mieszkańcach miasta, jest cmentarz. Będąc na nim, można zobaczyć grobowiec cadyków, zwany **ohelem**, oraz nagrobki innych mieszkańców, tzw. **macewy**. Szczególnym elementem znajdujących się na grobie macew są wyrzeźbione symbole charakteryzujące osobę pochowaną w danym miejscu.

ZADANIE

Dowiedz się od przewodnika oprowadzającego po cmentarzu, jakie jest znaczenie poszczególnych symboli na macewach. Narysuj **4 przykładowe symbole** i podpisz, kogo one określają.



ORGANIZATOR



PARTNERZY



PATRONATY



Utwór dostępny na licencji CC BY SA 3.0 PL



WSPÓLFINANSOWANIE



Zadanie publiczne pn. „Wielokulturowe Mazowsze” dofinansowane ze środków z budżetu Województwa Mazowieckiego.



Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra”.

Sikhizm to religia, która powstała w XV wieku w **Indiach** w prowincji Pendżab. Podstawowe zasady, którymi na co dzień kierują się wyznawcy sikhizmu (sikhowie), to: **1.** czynić dobro ludziom i zwierzętom (sikhowie są często wegetarianami, nie jedzą mięsa), **2.** pomagać słabszym i dzielić się z innymi tym, co się posiada (w świątyni sikhijskiej można zjeść posiłek i w razie potrzeby przenocować), **3.** sumiennie pracować.

Sikhów można spotkać również w Polsce. Największa społeczność sikhijaska mieszka w Raszynie pod Warszawą. Odwiedź świątynię sikhijską – gurudwarę – żeby poznać kulturę i religię sikhów.

ZADANIE

Tradycyjni sikhowie noszą kilka charakterystycznych atrybutów związanych z zasadami ich wiary. Nazywa się je Pięć K, gdyż wszystkie ich nazwy w języku pendżabskim zaczynają się od litery „k”. Przeczytaj, jakie to atrybuty, i znajdź je na obrazku, który przedstawia postać sikha.

KACHERA

– długa bielizna.

Są to bawełniane spodnie do kolan, noszone jako bielizna pod długimi spodniami. Symbolizują opanowanie i skromność.

KANGHA

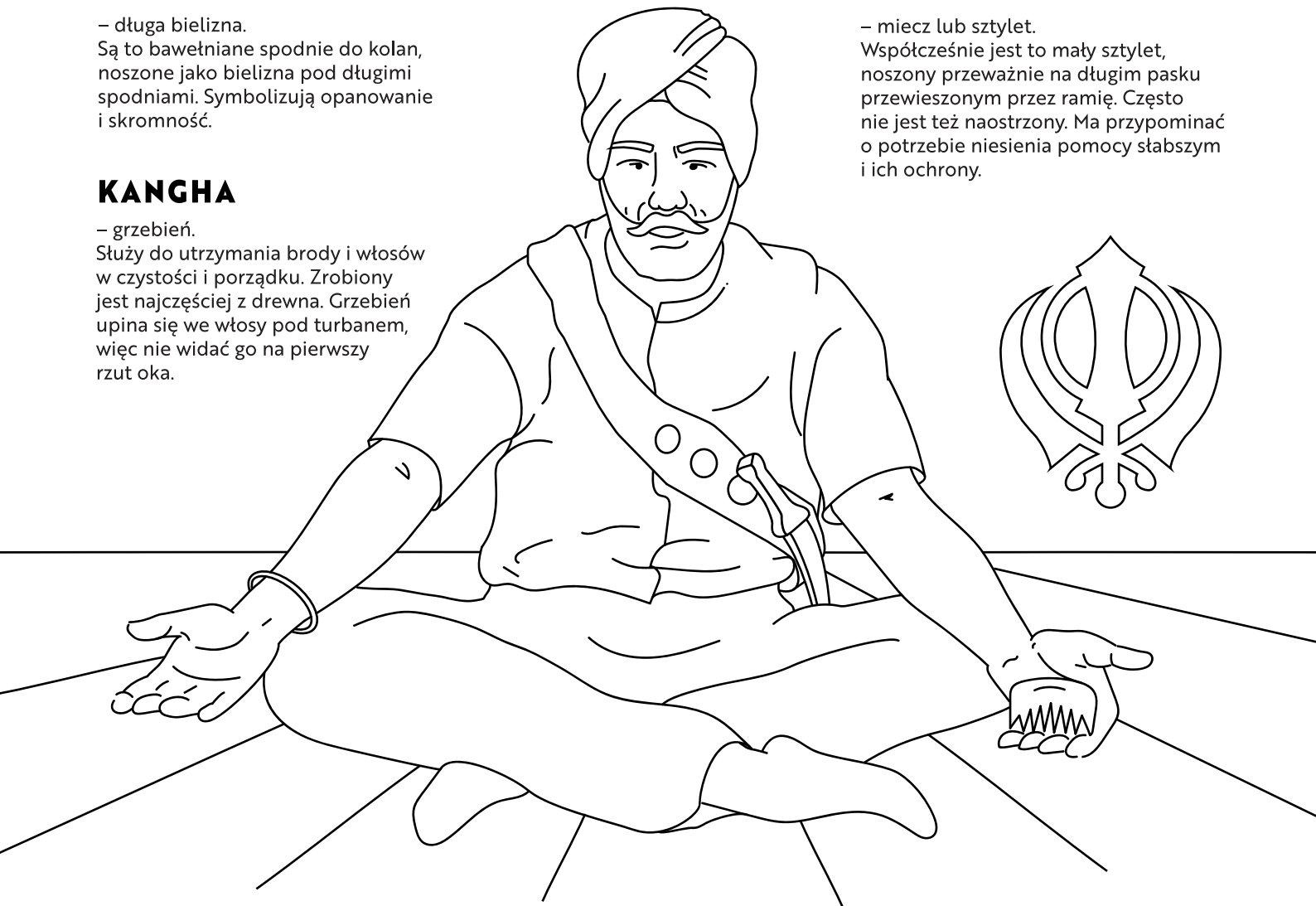
– grzebień.

Służy do utrzymania brody i włosów w czystości i porządku. Zrobiony jest najczęściej z drewna. Grzebień upina się we włosy pod turbanem, więc nie widać go na pierwszy rzut oka.

KIRPAN

– miecz lub sztylet.

Współcześnie jest to mały sztylet, noszony przeważnie na długim pasku przewieszonym przez ramię. Często nie jest też naostrzony. Ma przypominać o potrzebie niesienia pomocy słabszym i ich ochrony.



KESH

– zasada utrzymania długich włosów i brody. Sikhowie nie podcinają rosnących włosów ani brody, gdyż uważają, że włosy rosnące na ciele to naturalny stan rzeczy. Długie włosy sikhowie upinają w kok i owijają turbanem.

KARA

– bransoletka.

Zrobiona ze stali okrągła bransoletka noszona na nadgarstku. Bransoletka ta ma przypominać o uczciwości i robieniu dobrych uczynków. Jest również symbolem ochronnym (stał to symbol siły) i symbolem wierności wobec religii.

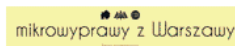
ORGANIZATOR



PARTNERZY



PATRONATY



Utwór dostępny na licencji CC BY SA 3.0 PL



WSPÓLFINANSOWANIE



Zadanie publiczne pn. „Wielokulturowe Mazowsze” dofinansowane ze środków z budżetu Województwa Mazowieckiego.



Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego



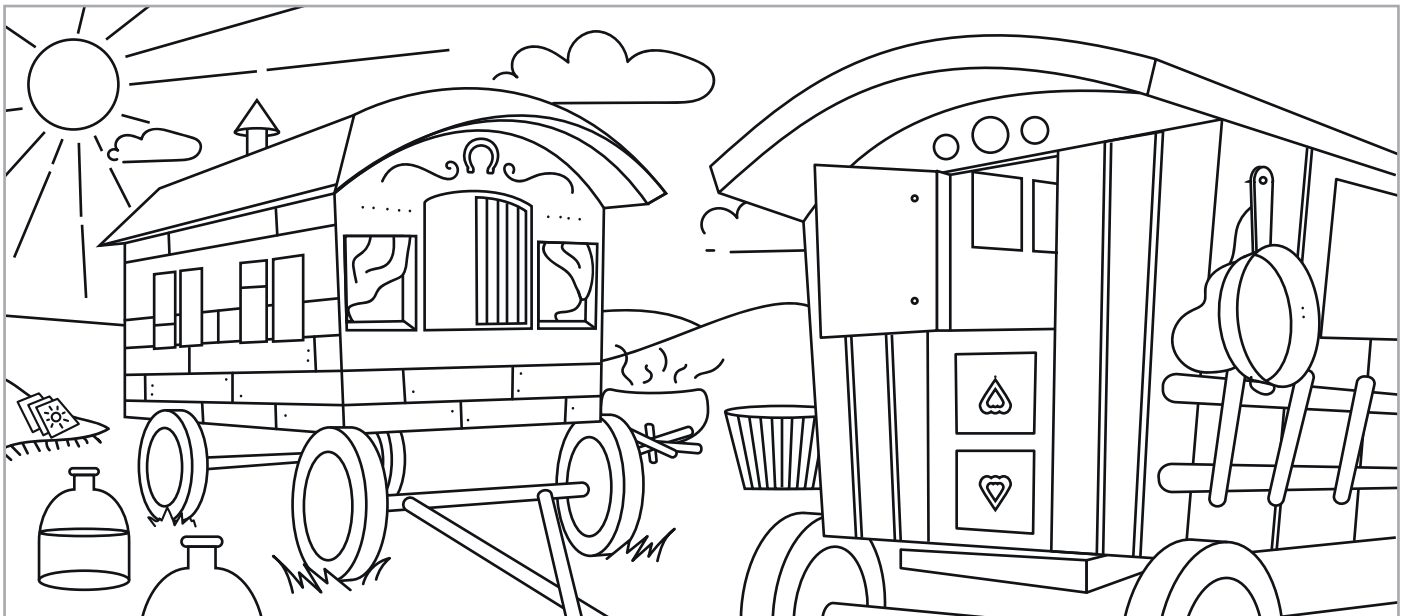
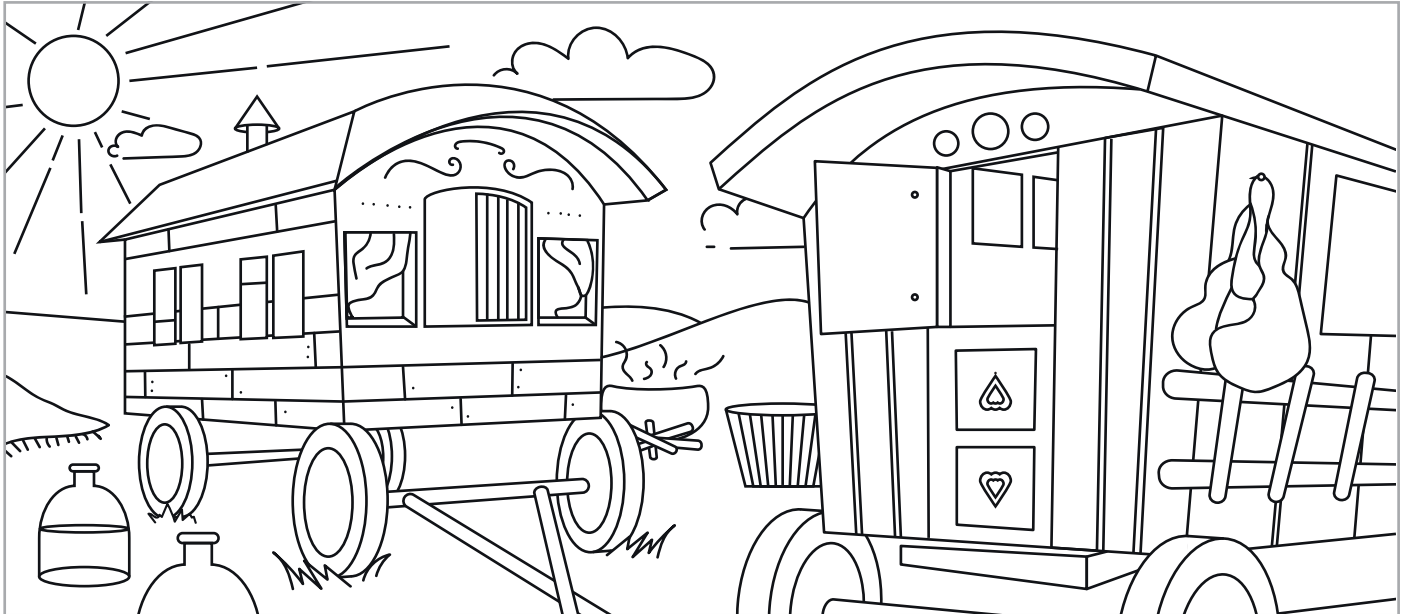
Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra”.

3 ROMOWIE NA MAZOWSZU

Romowie to grupa etniczna, która zamieszkuje Mazowsze już od średniowiecza. Dawniej, w okresie od wiosny do jesieni, wielu Romów prowadziło koczowniczy tryb życia, co znaczy, że nie mieszkali w jednym miejscu, tylko wędrowali po różnych terenach i podróżowali wozami, które były ich domami. Takie obozowiska wozów romskich nazywano taborami. Można je było zobaczyć na obrzeżach miast i miasteczek. Dziś Romowie prowadzą osiadły tryb życia. Być może Twoja koleżanka lub kolega z klasy jest Romką lub Romem i zechcą Ci opowiedzieć o swoich tradycjach rodzinnych.

ZADANIE

Romowie mieszkający niegdyś w taborach wykonywali różne prace, aby zarobić pieniądze. **Porównaj obrazki i znajdź trzy różnice** – brakujące na jednym obrazku przedmioty. Podpowiedzą ci one, jakimi zawodami zajmowali się wędrujący Romowie.



ODPOWIEDZI: Kowalstwo – kowal był rzemieślnikiem zajmującym się wykonywaniem przedmiotów z metalu. Kowale wytwarzali na przykład podkowy i gwoździe, wagi, okucia drzwi i skrzydła, zawiasy i różne metalowe narzędzia. | Wóźbiarstwo – niektóre kobiety romskie znane były z tego, że wóźbiły przyszłość z kart tarota lub z ręki. Często zdarzało się, że Polki i Polacy odwiedzali okolice taboru, żeby poznać swoją przyszłość z wóźbi. | Kociarstwo – kociarz był rzemieślnikiem zajmującym się wyrabianiem z blachy kotków, rondli, patelni i innych naczyń. Romowie uważani byli za fachowców w tej branży.

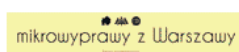
ORGANIZATOR



PARTNERZY



PATRONATY



Utwór dostępny na licencji CC BY SA 3.0 PL



WSPÓLFINANSOWANIE



Zadanie publiczne pn. „Wielokulturowe Mazowsze” dofinansowane ze środków z budżetu Województwa Mazowieckiego.



Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra”.

4 SZKOCI W WĘGROWIE

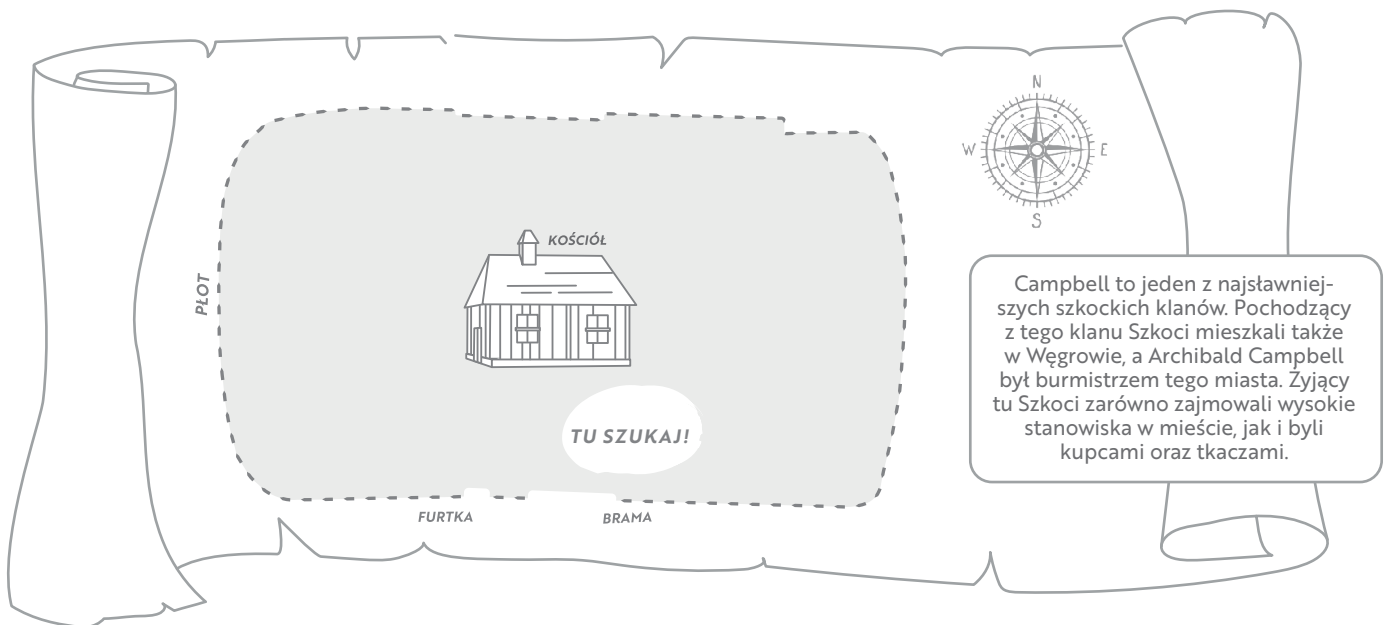
Nieopodal węgrowskiego rynku znajduje się stary cmentarz. Jest to cmentarz ewangelicki, na którym można znaleźć nagrobki dawniej mieszkających w Węgrowie Szkotów. Wyznawali oni kalwinizm, czyli należeli do kościoła protestanckiego. Na niektórych nagrobkach można zobaczyć symbole rzadko spotykane na cmentarzach katolickich.

ZADANIE Połącz kropki o tych samych kształtach i zobacz, o jakich symbolach mowa. Czy wiesz, co mogą one oznaczać?



■ - Świeca, ● - Czaszka, ▲ - Klepsydra. To symbole wanitatywne mające przypominać o marności spraw doczesnych i przemijaniu.

ZADANIE Pójdź na cmentarz ewangelicki w Węgrowie i poszukaj nagrobków z powyższymi symbolami. Będą to pomniki Szkotów. Jeden z nich wspomina Archibalda Campbella. Czy potrafisz zlokalizować ten nagrobek? Pomoże Ci w tym poniższy rysunek.



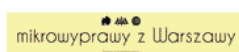
ORGANIZATOR



PARTNERZY



PATRONATY



Utwór dostępny na licencji CC BY SA 3.0 PL



WSPÓLFINANSOWANIE



Zadanie publiczne pn. „Wielokulturowe Mazowsze” dofinansowane ze środków z budżetu Województwa Mazowieckiego.



Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra”.

Otwock to miasto, które powstało niedawno, bo niecałe 150 lat temu. Ludzie przyjeżdżali tutaj przede wszystkim po to, żeby odpocząć od zgiełku Warszawy, pooddychać świeżym powietrzem, w którym unosił się zapach rosnących tu sosen, i wykąpać się w Świdrze – pięknej rzece o piaszczystym dnie.

Domy, w których mieszkali letnicy, są nazywane **świdermajerami**. Budowano je z drewna i miały charakterystyczne zdobienia, werandy i okiennice.

Od samego początku Otwock zamieszkiwały osoby reprezentujące różne kultury, mówiące różnymi językami, wyznający różne religie. Zdecydowanie najwięcej było wśród nich Żydów i Żydówek. Należała do nich Chana Nusfeld, nazywana też Anką. Anka lubiła jeździć na rowerze, grać w piłkę, a gdy dorosła, razem z siostrą Rajzlą i braćmi Wolfem i Motelem wybudowała i prowadziła tu kino.

ZADANIE Budynek, w którym Anka mieszkała w dzieciństwie, nie przetrwał do naszych czasów. Obejrzyj rysunek domu charakterystycznego dla Otwocka i narysuj, jak wyobrażasz sobie dom Anki.



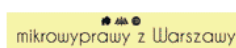
ORGANIZATOR



PARTNERZY



PATRONATY



Utwór dostępny na licencji CC BY SA 3.0 PL



WSPÓLFINANSOWANIE



Zadanie publiczne pn. „Wielokulturowe Mazowsze” dofinansowane ze środków z budżetu Województwa Mazowieckiego.



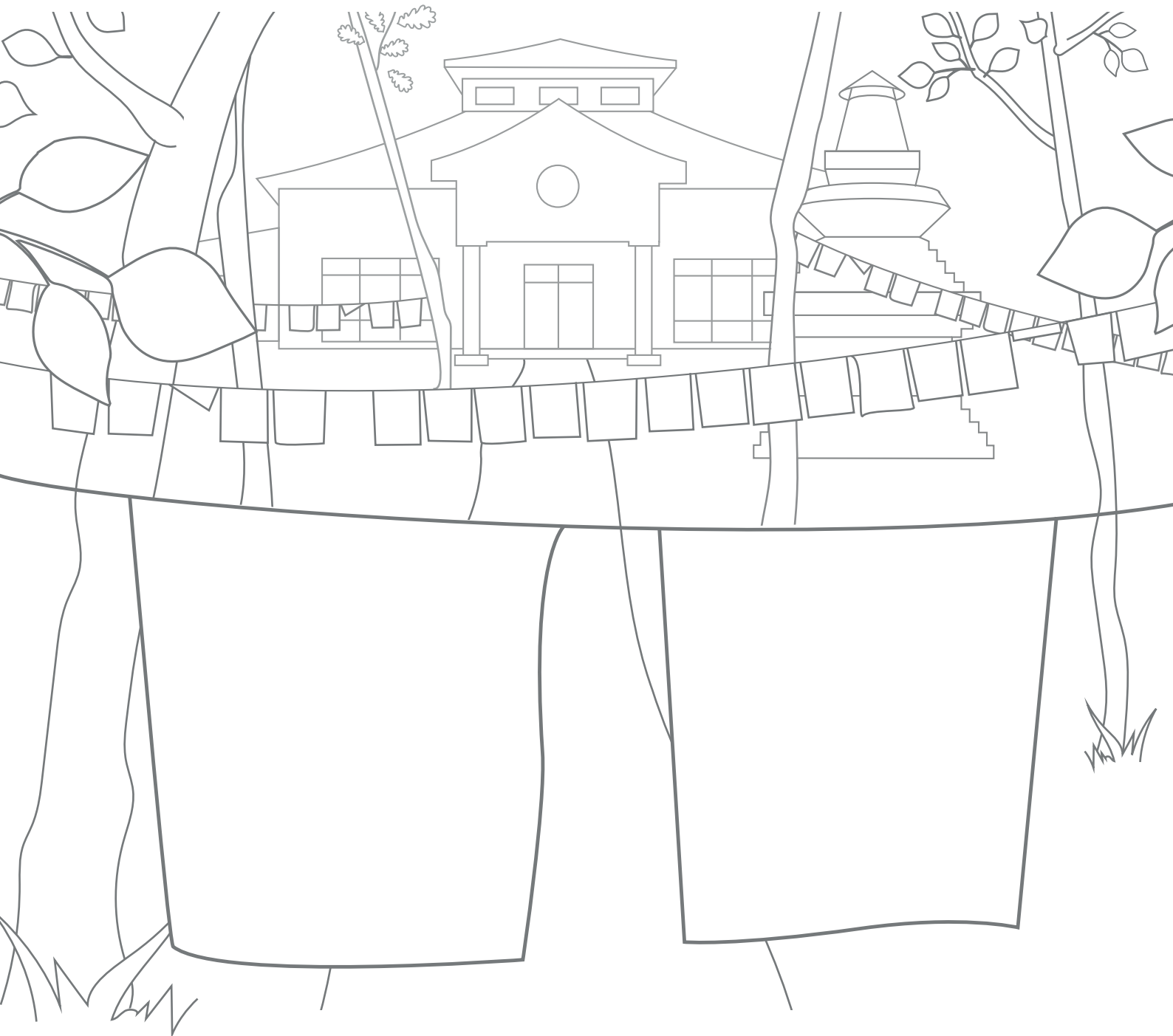
Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra”.

6 BUDDYŚCI W WILDZE

Buddyzm to religia i filozofia powstała w VI i V wieku p.n.e. w Indiach. Ważnym elementem buddyjskiej tradycji są **kolorowe chorągiewki** rozwieszane przed **gompą** (świątynią). Chorągiewki mają pięć kolorów. Każdy z nich oznacza jeden z żywiołów: żółty to ziemia, zielony – woda, czerwony – ogień, biały – powietrze, a niebieski to przestrzeń. Na chorągiewkach znajdują się różne symbole, mające przynieść szczęście, dobro, spokój, mądrość czy zdrowie. Symbolami mogą być rysunki przedstawiające dobre słowo, życzenie lub mantrę. **Mantra** to sylaba lub słowo, które powtarza się w myślach lub na głos, mające przynieść spokój ducha.

ZADANIE

Pomyśl o czymś miłym i dobrym, czego życzysz bliskiej osobie. **Wymyśl własny symbol lub rysunek** przedstawiający to pozytywne słowo czy myśl. Narysuj je na swojej chorągiewce, aby fruwała na wietrze z innymi dobrymi myślami. Możesz ozdobić tak kilka chorągiewek i sznurkiem połączyć je w jeden łańcuch.



ORGANIZATOR



PARTNERZY



PATRONATY



Utwór dostępny na licencji CC BY SA 3.0 PL



WSPÓLFINANSOWANIE



Zadanie publiczne pn. „Wielokulturowe Mazowsze” dofinansowane ze środków z budżetu Województwa Mazowieckiego.



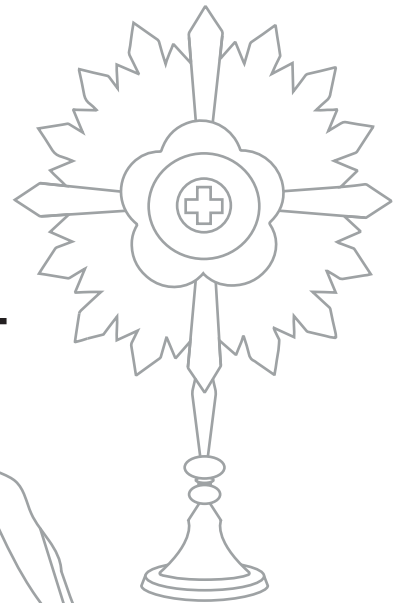
Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra”.

Mariawityzm to jedno z chrześcijańskich wyznań – jedyne, które powstało w Polsce. W naszym kraju najwięcej wyznawców ma Kościół rzymskokatolicki. Mariawici początkowo także należeli do tego Kościoła, jednak oddzielili się od niego, gdy papież nie zaakceptował ich działalności. Wszystko zaczęło się około 130 lat temu w Płocku, gdzie Maria Franciszka Kozłowska – założycielka mariawityzmu – otrzymała objawienia. Dziś Świątynia Miłosierdzia i Miłości w Płocku jest główną siedzibą polskich mariawitów.

ZADANIE Przespaceruj się po niej i jej okolicach, a potem uzupełnij podpisy pod obrazkami oraz połącz je z odpowiednimi definicjami.



S _ A _ _ K _ T _ _ I _ _ I E _ _
_ O _ _ _ O Ł _
_ _ R _ A _ I _ _ W



_ _ N _ _ R _ _ _ J _

_ L _ _ K _



_ A _ _ A F _ _ N _ _ S _ _ _
_ O _ Ł _ _ _ K _

Znajdź tablicę, żeby uzupełnić brakujące słowa!

Oficjalna nazwa płockiego odłamu mariawitów.

Założycielka mariawityzmu, przez wiernych nazywana „Mateczką”.

Jedno ze zwierząt mieszkających na terenie klasztoru mariawickiego w Płocku. Mariawici w swojej siedzibie prowadzą różnorodną działalność: m.in. alpakoterapię, rozdawanie posiłków dla potrzebujących, piekarnię.

Ozdobne naczynie liturgiczne do umieszczania konsekrowanej hostii. Dla mariawitów szczególnie ważne jest oddawanie czci eucharystii, dlatego symbol monstrancji pojawia się m.in. na strojach mariawickich kapłanów oraz sióstr zakonnych.

ORGANIZATOR



PARTNERZY



PATRONATY



Utwór dostępny na licencji CC BY SA 3.0 PL



WSPÓLFINANSOWANIE



Zadanie publiczne pn. „Wielokulturowe Mazowsze” dofinansowane ze środków z budżetu Województwa Mazowieckiego.



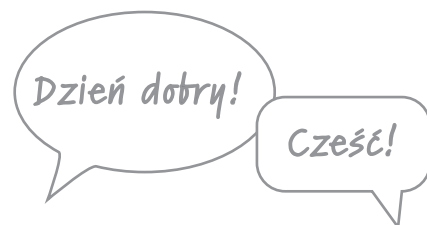
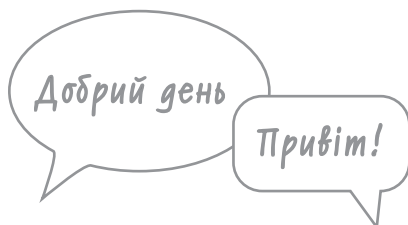
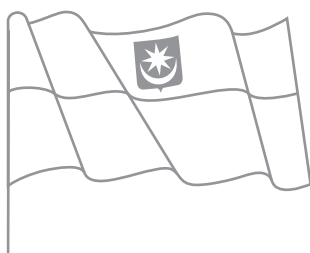
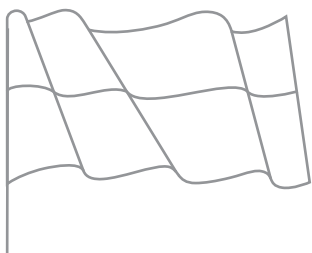
Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra”.

8 UKRAIŃCY W MIŃSKU MAZOWIECKIM

W Mińsku Mazowieckim mieszkają Ukrainki i Ukraińcy. Część z nich przyjechała do miasta kilka, kilkanaście lat temu. Ale znaczna część osób przyjechała w lutym 2022 roku, po wybuchu wojny w Ukrainie. Przywieźli ze sobą między innymi swoje tradycje, potrawy czy język. Nowi i dawni mieszkańcy Mińska Mazowieckiego spotykają się na różnych wydarzeniach kulturalnych, piknikach czy jarmarkach. Jednym z łączących ich elementów jest fakt, że symbole zarówno Ukrainy, jak i Mińska Mazowieckiego są żółto-niebieskie.

ZADANIE

Poniżej narysowane są różne elementy związane z kulturą ukraińską i polską. Podpisz je, pokoloruj i przyporządkuj, które z nich to symbole Ukrainy, a które Mińska Mazowieckiego. Może niektóre są wspólne dla obu miejsc?



RYSNKI: flaga ukraińska, flaga Mińska,
herb Mińska, herb Ukrainy,
Dobryi den [dobryj den], Privit [privit],
Dzień dobry, Cześć!
pierogi, lalka motanka, rośliny: maki,
kalina, zboże, wyszywanka ukraińska,
kobiętski strój ludowy

ORGANIZATOR



PARTNERZY



PATRONATY



Utwór dostępny na licencji CC BY SA 3.0 PL



WSPÓLFINANSOWANIE



Zadanie publiczne pn. „Wielokulturowe Mazowsze” dofinansowane ze środków z budżetu Województwa Mazowieckiego.



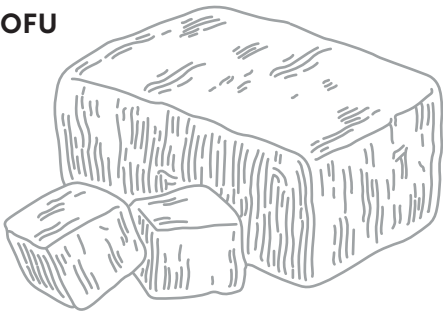
Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra”.

9 WIETNAMCZYCY W WÓLCIE KOSOWSKIEJ (I OKOLICACH)

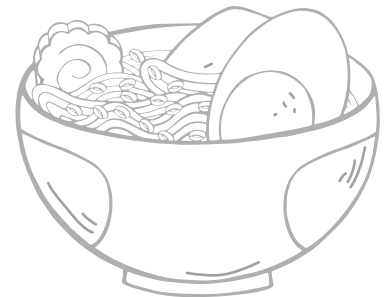
Centrum handlowe w Wólce Kosowskiej to miejsce wielokulturowe. Sprzedawane są tu przedmioty z całego świata. Również ludzie pracujący w centrum pochodzą z różnych krajów. Wśród nich jest wiele Wietnamek i Wietnamczyków. W prowadzonych przez nich restauracjach czy barach można spróbować dań charakterystycznych dla kuchni wietnamskiej. Zwykle zawierają one ryż lub makaron ryżowy, różne warzywa, mięso, ryby, owoce morza lub tofu oraz świeże zioła. Przyprawione mogą być sosem rybnym lub ostrygowym, pastą krewetkową, trawą cytrynową, kardamonem, chili... Wszystkie te składniki również można kupić w Wólce Kosowskiej.

ZADANIE Spacerując po halach targowych w Wólce Kosowskiej, poszukaj wietnamskich sklepów i restauracji. Przyjrzyj się, co oferują. Zaznacz lub pokoloruj te z poniższych produktów i dań, które udało ci się znaleźć. Możesz też dorysować inne.

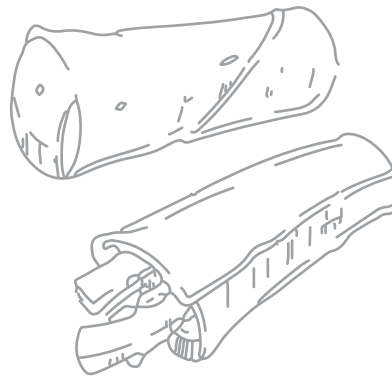
TOFU



ZUPA PHO



SAJGONKI



ZIELONA HERBATA



**ŚWIEŻE ZIOŁA:
KOLENDRA, MIĘTA**



RYŻ



BÚN – CIENKI MAKARON RYŻOWY

ORGANIZATOR



PARTNERZY



PATRONATY



Utwór dostępny na licencji CC BY SA 3.0 PL



WSPÓLFINANSOWANIE



Zadanie publiczne pn. „Wielokulturowe Mazowsze” dofinansowane ze środków z budżetu Województwa Mazowieckiego.



Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego



Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra”.

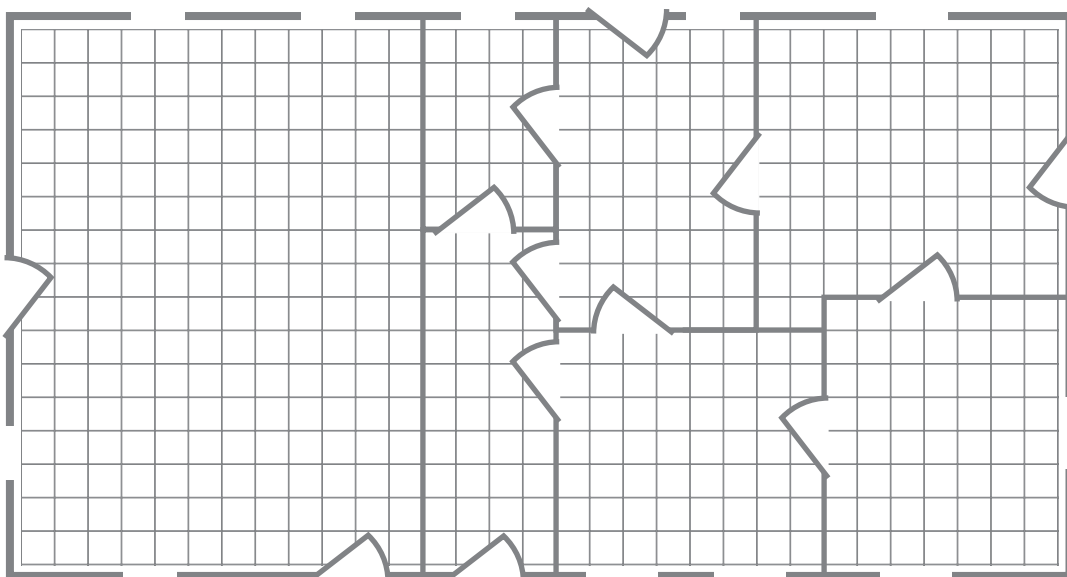
Olędrzy to nazwa mieszkańców, którzy dawniej osiedlali się w pobliżu dużych rzek, takich jak Wisła. Rzeki często wylewały, w czasie powodzi zatapiając nie tylko domy, ale też pola i sady. Olędrzy byli na to jednak dobrze przygotowani! Budowali swoje domy na terpach, czyli usypanych wzniesieniach, co sprawiało, że woda nie zalewała ich domów całkowicie. Pod wspólnym dachem znajdowała się część mieszkalna dla ludzi i część gospodarcza, czyli obora, gdzie trzymano zwierzęta gospodarskie, takie jak konie, krowy czy świnie. Otaczające dom pola i sady były obsadzone wierzbami, a podwórko otoczone płotem z wikliny, czyli splecionych ze sobą ciasno młodych gałązek wierzb. Dzięki temu gospodarstwu nie zagrażało to, co niosła ze sobą woda – w ziemie wierzby i wiklinowe płoty zatrzymywały na przykład krę. Gdy nadchodziła powódź, ludzie i zwierzęta (nawet krowy i konie!) chowali się na specjalnie do tego przystosowanym strychu, a poniżej woda wymywała wszystkie nieczystości z domu i obory na zewnątrz.

Do bardzo ważnych rzeczy w olęderskim domu należał **piec**, który nie tylko zapewniał ciepło, ale także gotowano na nim i pieczono w nim chleb. Często były tam również **dwie kuchnie – letnia i zimowa**, których używano zależnie od pory roku. Letnia znajdowała się od strony zacienionej, północnej i zachodniej, dzięki czemu było w niej chłodniej w upalne dni. Zimową z kolei umiejscowiono od strony nasłonecznionej, południowej i wschodniej, aby było w niej cieplej w zimowe miesiące. Zaraz po wejściu do domu znajdowała się **sień**, czyli dzisiejszy przedpokój. Były również **izby**, czyli pokoje, w tym izba gościnną, przeznaczoną do przyjmowania gości. W izbach bogatych domów znajdowały się **szafy** oraz **skrzynie**, w których trzymano ubrania i różne wartościowe rzeczy. Do przechowywania bardziej pospolitych przedmiotów codziennego użytku służyła **komora**, czyli składzik, która często znajdowała się blisko sieni.

ZADANIE

Spójrz na poniższy plan tradycyjnego olęderskiego domu. Zaprojektuj jego wnętrze tak, aby w środku znalazły się wszystkie potrzebne pomieszczenia i sprzęty.

Pamiętaj, że w takim domu mieszkała wieloosobowa i wielopokoleniowa rodzina, a połowę budynku zajmowały pomieszczenia gospodarcze, gdzie mieszkały zwierzęta. Je też narysuj!



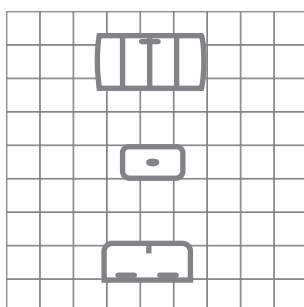
Podpisz znajdujące się w olęderskim domu pomieszczenia, korzystając ze spisu poniżej.

POMIESZCZENIA:

- izba (pokój)
- izba gościnną
- kuchnia letnia
- kuchnia zimowa
- sień (przedpokój)
- komora (składzik)
- obora

Przerysuj poniższe sprzęty do wnętrza domu. Zastanów się: jakich jeszcze sprzętów mogli używać olędrzy? Dorysuj je!

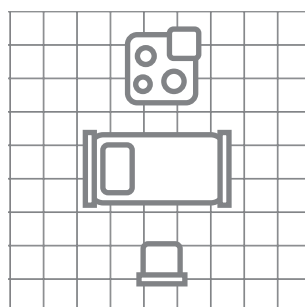
SPRZĘTY:



skrzynia

stótek

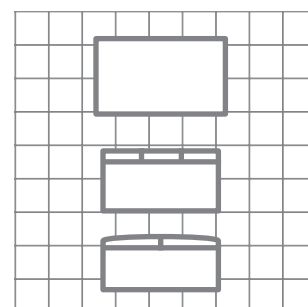
szafka



piec

tóżko

krzesło



stół

szafa

kredens

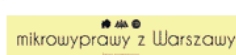
ORGANIZATOR



PARTNERZY



PATRONATY



Utwór dostępny na licencji
CC BY SA 3.0 PL



WSPÓLFINANSOWANIE



Zadanie publiczne pn. „Wielokulturowe Mazowsze” dofinansowane ze środków z budżetu Województwa Mazowieckiego.



Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra”.

Żyrardów zastąpił z fabryki lnu. W fabryce przerabiano len na nici, barwiono je, a następnie tkano z nich wielobarwne i wzorzyste tkaniny. Specjalistami w dziedzinie tkania lnu byli między innymi mieszkający tu Czesi. Wielu z nich pracowało w fabryce. Niedaleko fabryki wybudowane były specjalne osiedla robotnicze, w których mieszkali pracownicy i ich rodziny. Poniżej znajdziesz fragmenty książki *Mój Żyrardów. Z dziejów polskiego miasta i życia pisarza* autorstwa Pawła Hulki-Laskowskiego, który był mieszkańcem Żyrardowa mającym czeskie pochodzenie. Wspomina on Żyrardów i życie fabryczne z czasów swojego dzieciństwa:

Pewnego razu ojciec przyszedł z fabryki bardzo rozradowany i powiedział matce, że dostaliśmy mieszkanie fabryczne w ładnym nowym domu, trzechsieniowym. (...) Ojciec opowiadał, że takie mieszkania były tylko dla zasłużonych robotników i że mu nie chcieli dać, ale on nie ustąpił.

– A wiele lat pan pracuje? – pyta się pan Krauze.

– A dwadzieścia cztery – mówię mu na to.

– Ha-ha, to pana w kołysce do fabryki nosili!

– Nie żadne ha-ha, proszę pana, tylko sama prawda. Pótszosta roku miałem, jak zaczęłam szpulki snowaczom podawać. Popatrzył na mnie i kazał mi przynieść kartkę na te lata pracy. Przyniosłem, przeczytał i powiada, że dobrze. Czy chcę alkierzyk, czy duże mieszkanie. Że duże. A na co duże? Bo mam żonę i dwoje dzieci. I ojciec z radością mówi, że się dostanie kawałek pola pod kartofle, że obórka do tego mieszkania jest bardzo ładna, z piwnicą, a na strychu też własna komórka do suszenia bielizny.

Obok fabryki znajdowała się między innymi ochronka, czyli dawne przedszkole, w której młodsze dzieci spędzały czas, gdy ich rodzice pracowali. Starsze pomagały rodzicom przy lekkich pracach w fabryce, na przykład nosiły szpulki z lnem, ale też uczyły się w specjalnie wybudowanej dla nich szkole.

ZADANIE

Przeczytaj wspomnienia Hulki o spędzaniu czasu w ochronce. Zaznacz w tekście fragmenty opowiadające o spędzaniu wspólnego czasu przez dzieci, a potem napisz bądź narysuj poniżej, jak jeszcze można było bawić się w ochronce.

(...) Po przeprowadzce do domu fabrycznego zaczęło się nowe życie. Ojciec zaprowadził mnie do ochronki fabrycznej i zostałem przyjęty do klasy panny Marji Stoneckiej. Kupiono mi książeczkę z obrazkami, tabliczkę i „szyferek” do pisania. W ochronie było bardzo dobrze, osobliwie podczas długich pauz na ładnym dziedzińcu. Bawiliśmy się w piasku, włożyliśmy na „kołki”, których było dość dużo, biegaliśmy, albo też pan Kolenda, woźny pani przełożonej, urządzał wyścigi i chwalił tych z pośród nas, którzy biegali najszybciej. Zimą i podczas niepogody spędzaliśmy godziny pauz w dużych salach, gdzie można było z klocków budować domki i pałace, i gdzie panna Marja urządzała nam różne zabawy.

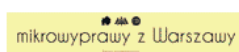
ORGANIZATOR



PARTNERZY



PATRONATY



Utwór dostępny na licencji CC BY SA 3.0 PL



WSPÓLFINANSOWANIE



Zadanie publiczne pn. „Wielokulturowe Mazowsze” dofinansowane ze środków z budżetu Województwa Mazowieckiego.



Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra”.

W Stanisławowie koło Pomiechówka znajduje się jedyna na Mazowszu wiejska parafia prawosławna. Prawosławie to odłam chrześcijaństwa. Świątynię prawosławną nazywamy cerkwią. Różni się ona wystrojem od kościołów katolickich i protestanckich przede wszystkim obecnością dużej, ozdobnej ściany, którą zauważycie zaraz po wejściu do cerkwi w Stanisławowie. Ta ściana nazywa się ikonostas, a obrazy na niej umieszczone to ikony: wizerunki świętych, Chrystusa i Matki Bożej. Każda ikona ma w ikonostasie swoje właściwe miejsce. Spójrz na początku na środek ikonostasu. Znajdują się tam ozdobne drzwi, które nazywa się królewskimi wrotami. Może przez nie przechodzić tylko kapłan pełniący posługę. Po prawej stronie królewskich wrót umieszczany jest zawsze wizerunek Chrystusa Nauczającego, zaś po lewej stronie jest ikona Matki Boskiej z Dzieciątkiem. Po obu stronach wrót królewskich znajdują się mniejsze drzwi, tak zwane wrota diakońskie. Ozdobione są one wizerunkami archaniołów Gabriela i Michała. Najbardziej na lewo w ikonostasie znajduje się ikona przedstawiająca świętego darzonego w danym miejscu szczególną czią. W przypadku Stanisławowa jest to święty Mikołaj. Najbardziej na prawo w ikonostasie zazwyczaj znajduje się tak zwana ikona chramowa, czyli wizerunek patrona lub patronki cerkwi. Jednak jeśli przyjrzyście się dokładnie, to zauważycie, że jest tu nie jedna, ale dwie ikony. Pierwsza przedstawia świętego Jerzego, druga – świętą Aleksandrę. Dlaczego? Otóż ikonostas, na który patrzycie, pochodzi z soboru świętego Jerzego w Modlinie. Sobór to rodzaj świątyni prawosławnej większej i ważniejszej od zwykłej cerkwi. Sobór w Modlinie rozebrano, a ikonostas przeniesiono do Stanisławowa. Stąd zachowana do tej pory ikona świętego Jerzego, patrona nieistniejącej już świątyni z Modlina, a obok wizerunek świętej Aleksandry – patronki cerkwi w Stanisławowie.

ZADANIE

Na podstawie opisów dopasuj postać z ikony do rysunku, wpisując obok niej odpowiedni numer. Następnie spójrz na ikonostas z cerkwi w Stanisławowie lub przeczytaj opis powyżej i przypisz każdą postać do właściwego miejsca w ikonostasie.



ORGANIZATOR



PARTNERZY



PATRONATY



Utwór dostępny na licencji CC BY SA 3.0 PL



WSPÓLFINANSOWANIE



Zadanie publiczne pn. „Wielokulturowe Mazowsze” dofinansowane ze środków z budżetu Województwa Mazowieckiego.



Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra”.